

i deres nuværende Form er Udtryk for, og som har saa stor Betydning netop for deres Udlaansvirksomhed, det bør man bidrage, hvad man kan, til at bevare. Men det gør man efter min Mening bedst ved at underbygge det med saadanne Foranstaltninger og Forskrifter, at man roligt kan overlade til dette Selvstyre vedvarende at fortsætte Administrationen af Sparekasserne, og det er egentlig det, jeg har villet opnaa med Forslaget om, at ogsaa de bestaaende Sparekasser, hvis Bestyrelser vælges ved Selvsupplering, skulde gaa over til at tilvejebringe en Garantikapital, for at de derved kunde slaa bedre Rod i Befolkningen. Det er netop en af de Indvendinger, man har kunnet gøre imod de Sparekasser, hvis Bestyrelse supplerer sig selv, at de ikke i det Omfang, Befolkningen har ønsket og har kunnet ønske, har væretaget deres Mission netop paa Udlaansomraadet. Det var denne Indvending, jeg tillod mig at fremhæve, naar jeg sagde, at det ikke sjældent vil hænde, at et saadant Institut stivner i gamle Former; saa man vanskeligt fra Egnens Side kan faa Sparekassen til at interessere sig for Egnens Forhold i fuldt Omfang. Dette er efter min Mening en Grund til at søge Sparekassen bragt i Forbindelse med en Garantforsamling, og dette er atter Grunden til den Misfornøjelse, som ofte — og jeg mener med Rette — hersker i de paagældende Kredse over, at de Folk, som mener at kunne bidrage til at føre Egnens økonomiske Anliggender frem, er forhindrede i at udøve nogen Indflydelse paa Sparekassen.

Der er fremhævet forskellige Vanskeligheder med Hensyn til Indførelsen af dette System med en Garantforsamling. Jeg er nu gaaet ud fra, at selve Motivering af, hvorfor det var ønskeligt, at en Sparekasse var omgivet af en Kreds af Garanter, kunde jeg se bort fra, eftersom det høje Landsting allerede i Fjor ved Vedtagelsen af det da foreliggende Lovforslag knæsatte den Tanke, at det vilde være rigtigt, at Sparekassen til enhver Tid støttede sig til en saadan Kreds af Garanter, og at denne Kreds valgte Bestyrelse og Revisorer, og dannede en Generalforsamling. Det, jeg har foreslaaet, er i Virkeligheden kun en Videreførelse af den Tanke. Det er muligt, at der i Lovforslaget burde findes videregaaende Bestemmelser med Hensyn til Enkeltighederne; men i saa Fald maatte man have anført den samme Anke imod Lovforslaget, saaledes som det blev vedtaget af Landstinget

i Fjor. Jeg er efter Gennemlæsningen af dette Lovforslag gaaet ud fra, at man havde tænkt sig, at de fornødne Bestemmelser om Garanternes Forpligtelse, om Forpligtelsens Ophør, om, hvorledes man skulde forholde sig i Tilfælde af en Garants Død, o. s. v., skulde fastsættes i Vedtægten. Man har frygtet for, at da der kun skulde gives 4 pCt. i Rente af den indbetalte Kapital og ikke noget for den Garanti, vedkommende yderligere paatog sig, vilde der ikke være nogen Tilløkkelse for Garanter, og at det, som det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Bramsen) bemærkede, vilde blive endnu værre, hvis en Kreds af Garanter, uagtet der saaledes ingen Tilløkkelse foreligger for dem, dog skulde melde sig, fordi de derved fik Myndighed til at besætte Direktørposterne; det ærede Medlem frygtede derigennem et Misbrug af endnu værre Karakter end det, man i værste Fald kunde mistænke de selvsupplerende Bestyrelser for at gøre sig skyldige i. Men det forekommer mig, at man har Lov til at anlægge en anden Betragtning paa dette Omraade. Det er fra alle Sider understreget, hvorledes Sparekasserne er vokset op i Befolkningen som Udslag af en vidtgaende Almenfølelse hos deres Stiftere og Bestyrelser. Denne Almenfølelse og Almensans tror jeg, at man ogsaa i vore Dage vil træffe paa dette Omraade lige saa udbredt, som man nogen Sinde tidligere har truffet den. Jeg skal minde om det overordentlig imponerende, som efter min Mening fandt Sted ved Den sjællandske Bondestands Sparekasses Genrejsning. Det viste sig ved denne Lejlighed muligt at samle en Garantikapital paa over 4 Mill. hos en Befolkning, der dog med en vis Ret maatte føle sig rystet i sin Tillid til den Art Pengeinstitutter. Jeg er ikke i Tvivl om, at det til enhver Tid vil være muligt at finde saadanne samfundsinteresserede Personer, som har Interesse for Sparekassernes Virksomhed og deres Betydning for det økonomiske Liv paa deres Egn, og som vil tage den Byrde paa sig at være Garanter, mod at de saa ogsaa ad den Vej faar Kontrol med, at Sparekasserne bliver ledet efter de Principper, som de anser for gunstige for deres Egn. En saadan Samfundsfølelse vil man ganske sikkert træffe ikke blot i mindre Sparekasserekredse, men ogsaa i de store Forhold. Forholdet er ganske sikkert det, at enhver Sparekasse, som er blevet nogenlunde indarbejdet, har i sine Sparere og i sine Laantagere faktisk en Kreds af interesserede Folk, som vil benytte den første Lej-